

Ankestyrelsen

NYT

NYT FRA ANKESTYRELSEN NR. 1 JANUAR

2013

	Side
Året der gik – Året der kommer	2
Kan en skade, der sker, når du hjælper naboen, være en arbejdsskade?	4
Unge, der ønsker et STU-forløb, skal have en afgørelse	8
Internationale familieadoptioner – og de formidlende organisationer	10
Advokatdækning i børnesager	14
Kort Nyt fra Ankestyrelsen	16

Året der gik – Året der kommer

2012 har indebåret store forandringer for Ankestyrelsen. Det har været et spændende år, hvor nye fagområder og ikke mindst nye kollegaer er flyttet til styrelsen. Vi behandler nu sager fra Udbetaling Danmark og har fået både familieret og Klagenævnet for Specialundervisning under "vores vinger". I 2013 står vi over for endnu flere og nye spændende udfordringer, hvor vi skal have skabt en "ny version" af Ankestyrelsen.

Af styrelseschef Thorkil Juul, Ankestyrelsen

Nye sagsområder og kompetencer

Den 1. januar 2012 blev den gamle Familiestyrelse en del af Ankestyrelsen. Styrelsen er nu en integreret del af Ankestyrelsen – og er blevet kendt som kontorerne Familieret 1 og 2. Vi har dermed fået et helt nyt fagområde og nye kompetencer i styrelsen. Sammenlægningen har givet anledning til et inspirerende samarbejde mellem styrelsens fagkontorer, men navnlig mellem Familieret og det sociale børneområde er der beslægtede sager.

Den 1. juli overtog Ankestyrelsen sekretariatsbetjeningen af Klagenævnet for Specialundervisning. Klagenævnet er en uafhængig klageinstans, som bl.a. behandler klager over kommunale afgørelser om specialundervisning.

Derudover er vi pr. 1. oktober blevet klageinstans for Udbetaling Danmark. Det betyder, at vi nu også behandler sager om tildeling og udbetaling af familieydelse.

Korrekte afgørelser og brugbar vejledning frem for alt

Ankestyrelsens vigtigste fokus er at levere korrekte afgørelser til borgerne. Vores hovedopgave er og bliver fortsat at træffe afgørelser i sager som øverste administrative ankeinstans.

Vi skal samtidig sørge for at vejlede om sagsområderne, så vores underinstanser og borgerne hele tiden er "up to date" i forhold til, hvordan loven skal fortolkes. Her spiller vores Principafgørelser en væsentlig rolle. I løbet af sommeren 2012 kunne vi derfor lancere en ny forbedret form på vores Principafgørelser. Den nye form gør afgørelserne lettere at forstå og ikke mindst lettere at anvende. I 2013 lancerer vi også en ny og forbedret Principdatabase, så det bliver nemmere at finde vores Principafgørelser.

Det er vigtigt for os, at borgerne forstår, hvordan deres sag bliver behandlet i Ankestyrelsen. Derfor har vi i løbet af 2012 udgivet nye og mere brugervenlige sagsgangspjecer, som kort og enkelt beskriver en sags gang hos os.

Juridisk hotline og formidlingsprojekt

2012 er også året, hvor vi lancerede "Juridisk Hotline". Hotlinen er et tilbud til sagsbehandlere i kommuner og nævn om juridisk vejledning via en kontaktformular på Ankestyrelsens hjemmeside. Når man har stillet et spørgsmål til hotlinen, får man svar

inden for 48 timer. På ast.dk publicerer vi hver uge "Ugens spørgsmål", så alle kan få indblik i, hvad der bliver spurgt om, og hvad vi har svaret.

I løbet af 2012 har Ankestyrelsen i samarbejde med de sociale nævn og Social- og Integrationsministeriets departement desuden undervist landets kommuner i servicelovens § 100 om merudgifter til voksne. Formålet med formidlingsprojektet har været at forbedre sagsbehandlingen i merudgiftssager. Projektet blev sat i gang på baggrund af Ankestyrelsens iagttagelser i praksisundersøgelsen om merudgifter til voksne fra 2011.

Forandringsparat er nøgleordet

I 2013 står vi så over for endnu flere nye og spændende udfordringer. I slutningen af oktober 2012 fremlagde Økonomi- og indenrigsministeriet et forslag om en ny struktur for statsforvaltningerne. Der er nu indgået en politisk aftale om den fremtidige struktur, og lovforslaget om den ændrede organisering af statsforvaltningen vil blive fremsat i februar 2013. For Ankestyrelsen betyder aftalen, at vi bliver første og eneste klageinstans i kommunale social- og beskæftigelsessager. Statsforvaltningens opgaver på nævnsområderne bliver overført til Ankestyrelsen.

Den nye struktur stiller høje krav til vores forandringsparathed. Ankestyrelsen får bl.a. en ekstra adresse - i Aalborg. Her vil der blive oprettet et nyt ankecenter.

Når den nye struktur er fuldt implementeret i løbet af 2016, vil det nye ankecenter under Ankestyrelsen beskæftige ca. 120 årsværk.

I midten af 2013 vil vi altså rundt regnet være tæt på, at halvdelen af opgaver og medarbejdere er nye i forhold til den Ankestyrelse, vi var i slutningen af 2011. Det stiller naturligvis krav til, at vi på mange måder redefinerer vores styrelse.

Vi går en spændende tid i møde. Godt nytår.

Kan en skade, der sker, når du hjælper naboen, være en arbejdsskade?

Vi oplever alle, at vi hjælper en nabo, en kammerat eller et familiemedlem med praktiske gøremål – fx at løfte et tungt skab, når det er flyttetid. Men hvad sker der egentlig, hvis vi får en skade, mens vi hjælper? Ankestyrelsen har en særlig praksis for, om den slags skader, der opstår i fritiden, kan anerkendes som en arbejdsskade.

Af fuldmægtig Charlotte Eskerod og specialkonsulent Ole Tamberg, Ankestyrelsen

Er en ulykke i fritiden en arbejdsskade?

Hvis du kommer til skade, mens du hjælper et familiemedlem, en kammerat eller nabo, vil skaden som udgangspunkt ikke være en arbejdsskade. Det skyldes, at skaden er sket uden for et arbejdsforhold, nemlig i fritiden. Du vil derfor umiddelbart ikke være omfattet af den sikrede personkreds i arbejdsskadeloven.

Det er imidlertid helt almindeligt, at vi af og til hjælper hinanden med en tjeneste, fordi der er behov for hjælpen. Vi gør det uden forventning om at få noget til gengæld. Det kan være en ganske kortvarig hjælp, men hjælpen kan også vare flere timer eller dage.

Det kan være, at man hjælper sin nabo med at flytte en tung fryser. Det kan være, at en far maler sin datters lejlighed. Det kan være, at en kammerat vasker sin vens bil. Der kan altså være tale om mange forskellige hverdagsagtige situationer.

Hvad er en håndsækning i arbejdsskadelovens forstand?

En håndsækning er en tilfældig tjeneste, som man yder, når en nabo eller et familiemedlem beder om en ekstra hånd til et stykke arbejde. Det kan være at deltage i et tungt løft, deltage i have- eller malerarbejde.

Hjælp fra venner eller familie

Det er mere udbredt, at man hjælper hinanden i familier eller i vennekredse, end man fx hjælper sin nabo. Vi stiller derfor større krav til hjælpens nødvendighed, art og omfang, når der er en tættere relation mellem den tilskadekomne og modtageren af hjælpen.

Almindelige tjenester blandt venner eller i familien kan som udgangspunkt ikke anerkendes som en arbejdsskade.

Ankestyrelsen har i 2009 udsendt 2 Principafgørelser om håndsækninger inden for familieforhold. Formålet har været at afklare, hvornår et familiemedlem kunne anses for at være antaget til at udføre arbejde i en arbejdsgivers tjeneste, og dermed være omfattet af lovens personkreds.

I Principafgørelse 231-09 kom en far til skade under en håndsækning til sin søn. Faren malede husfacader fra et stillads. Arbejdstiden var anslået til omkring 36 timer. Sønnen ville have hyret professionel hjælp, hvis faren ikke havde hjulpet.

Vi anerkendte skaden som en ulykke, fordi farens arbejde lå ud over den hjælp, som man normalt kan forvente af familiemedlemmer.

[Læs Principafgørelse 231-09 >>](#)

I Principafgørelse 232-09 kom en far til skade, da han gav en håndsækning til sin datter og svigersøn. Faren savede gerigter til vinduer, og det var forventet at tage 5-6 timer. Datteren og svigersønnen ville selv have udført arbejdet, hvis faren ikke havde hjulpet.

Vi vurderede, at farens arbejde ikke lå ud over den hjælp, som man normalt kan forvente af familiemedlemmer. Faren var derfor ikke omfattet af lovens personkreds.

[Læs Principafgørelse 232-09 >>](#)

Den afgørende forskel i de to sager er, at det i den første sag ville have været nødvendigt at hyre hjælp udefra, hvis faren ikke havde hjulpet.

Hjælp til en nabo

Vestre Landsret har for nylig afsagt en dom om en håndsækning, hvor tilskadekomne faldt ned af en stige og slog sig. Da skaden skete, udførte nabo K male- og spartlearbejde for nabo N.

Ankestyrelsen havde ikke anerkendt personskaden som en arbejdsskade.

Landsretten lagde vægt på, at K kortvarigt hjalp sin nabo N med at spartle og male nogle vægge i forbindelse med en større reovering af N's hus. Arbejdet med at spartle og male var ikke umiddelbart nødvendigt for, at den igangværende reovering kunne fortsætte. Der var ikke nogen tidsfrist, der ville springe, hvis arbejdet ikke blev udført af K.

Retten fandt det ikke bevist, at N lagde vægt på, om K havde særlige kvalifikationer til at udføre arbejdet, eller at K's indsats var nødvendig.

Retten udtalte, at der ikke var indgået en egentlig aftale mellem naboerne om at udføre en større arbejdsopgave, der er omfattet af loven. Der var heller ikke tale om en håndsækning, der er omfattet af loven. Vi fik derfor rettens ord for, at vi havde truffet en korrekt afgørelse.

Landsrettens dom viser, at det er centralt at få belyst, om den ydede hjælp var nødvendig for modtageren, og om der skulle antages fremmed hjælp, hvis naboen ikke havde ydet hjælpen. Dommen viser samtidig, at den oprindelige forklaring bliver afgørende, hvis en efterfølgende forklaring ikke kan rummes inden for den første beskrivelse af de faktiske forhold.

Hvad lægger vi vægt på?

Vi foretager altid en helhedsvurdering, hvor der indgår flere forskellige momenter. De forskellige momenter indgår med forskellig vægt alt efter den konkrete situation. Hver afgørelse bliver derfor meget konkret.

Et egentligt stykke arbejde

Der skal ydes en arbejdsmæssig indsats. Hjælpen skal være så omfattende eller væsentlig, for at opgaven kan udføres, at hjælpen kan sammenlignes med arbejde i et almindeligt ansættelsesforhold. Det konkrete arbejde er ikke afgørende, men omfanget og varigheden kan have betydning.

I modtagerens interesse

Vi ser på, hvem der har den umiddelbare nytte af arbejdet. Hvis den tilskadekomne har en konkret egeninteresse i at hjælpe den anden person, vil det tale klart imod, at man er omfattet af den sikrede personkreds i loven.

Det har ingen betydning, at tilskadekomne hjælper den anden i forventning om at få tjenesten gengældt.

På opfordring

Der er oftest ikke en klar aftale, som dokumenterer antagelsesforholdet, når der er tale om en håndsrækning. Det er derfor relevant at få oplyst, om modtageren af hjælpen har bedt om hjælpen, eller om den tilskadekomne på eget initiativ er begyndt at hjælpe.

Hvis det fx ikke er aftalt, at tilskadekomne skal slå en persons græsplæne, mens ejeren var bortrejst, er skaden ikke omfattet af loven.

I Principafgørelse 244-09 hjalp en kammerat sin ven med at indfange kreaturer. Kammeraten kom til skade, da en kalv sparkede ham på knæet. Tilskadekomne havde kendskab til arbejdet med kreaturer, da han var opvokset på en gård. Arbejdet tog cirka 4 timer. Hvis tilskadekomne ikke havde hjulpet, skulle en af kammeratens andre ulønnede medhjælpere have udført arbejdet.

Vi afgjorde, at kammeraten, der kom til skade, var omfattet af den sikrede personkreds. Vi lagde vægt på, at der var tale om hjælp til en kammerat ydet på opfordring. Hjælpen var nødvendig, da andre skulle have været involveret, hvis han ikke havde hjulpet.

[Læs Principafgørelse 244-09 >>](#)

Hjælpens art

Når der er tale om hjælp for at undgå skader eller hjælp, som er nødvendig for at undgå økonomisk tab, kan vi se bort fra en manglende opfordring. Det følger af princippet om "uanmodet forretningsførelse".

I Principafgørelse 127-09 var en mor på besøg hos sin søn, som ikke var hjemme. Hun opdagede en hest, som var sluppet ud af folden. Der var risiko for, at hesten kunne løbe ud på en tætliggende befærdet vej. Hun indfangede hesten, men fik et kraftigt ryk i

armen, da hun ville lukke den tilbage i folden.

Vi vurderede, at moren var den første person, der kom forbi og opdagede, at hesten var sluppet løs. Det indgik i vurderingen, at moren handlede i en uopsættelig situation, som var nødvendig for at undgå, at nogen kom til skade. Hun var derfor omfattet af den sikrede personkreds.

[Læs Principafgørelse 127-09 >>](#)

Løn eller anden form for betaling

Når der er tale om en håndsrækning, har den tilskadekomne som regel ikke fået løn, og det har ingen betydning for vores vurdering, om hjælperen får gratis mad og drikke under arbejdet. Har tilskadekomne fået løn, taler dette for, at der ikke er tale om en håndsrækning, men om et almindeligt arbejdsforhold.

Hjælpens varighed

Jo længere tid hjælpen varer, jo mere ligner det arbejde i et ansættelseslignende forhold. Det afgørende er, hvor længe arbejdet på forhånd var forventet at vare, og ikke hvor længe arbejdet rent faktisk havde varet, da ulykken indtraf.

Er hjælpen nødvendig?

Det har betydning, om modtageren af hjælpen ud fra en objektiv betragtning kunne have klaret sig uden hjælpen. Tilskadekomnes og modtagerens egen vurdering af, om hjælpen var nødvendig indgår også i vurderingen, men er ikke afgørende.

Vi vurderer opgavens art og omfang, og om modtageren ellers ville have haft behov for "fremmed hjælp" til at udføre opgaven. "Fremmed hjælp" forstås som hjælp fra personer uden for husstanden.

Er tilskadekomne ikke fra husstanden, stiller vi lempeligere krav til nødvendigheden af den ydede bistand. Der vil hovedvægten i vores vurdering ligge på opgavens art og omfang. Det slår vi fast i Principafgørelse 244-09.

Det er ikke i sig selv afgørende for vurderingen, om tilskadekomne havde en særlig forudsætning (erfaring) for at udføre den konkrete hjælp.

Unge, der ønsker et STU-forløb, skal have en afgørelse

Ungdommens Uddannelsesvejledning kan ikke nægte at indstille en ung til et STU-forløb. Indstillingen betyder nemlig, at den unge kan få en afgørelse, som kan påklages. Hvis UU-vejlederen vurderer, at den unge ikke er omfattet af målgruppen for lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, skal der alligevel laves en indstilling til kommunalbestyrelsen. Det skriver Klagenævnet for Specialundervisning i en for nylig offentliggjort K-meddelelse.

Af fuldmægtig Eva Sonne, Ankestyrelsen

Ingen mulighed for afgørelse uden indstilling

Unge, der ikke er i stand til at gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse, kan i stedet få tildelt et STU-forløb – en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse - hvis de ønsker det. I en konkret sag klagede en ung over, at han havde fået afslag på et STU-forløb. Da Klagenævnet for Specialundervisning skulle foretage høring af kommunen, viste det sig, at der slet ikke var truffet afgørelse i sagen. Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU-vejledningen) havde nægtet at indstille den unge.

Klagenævnet blev derfor nødt til at afvise klagen og fremsende sagen til kommunen, sådan at vejlederen kunne udarbejde en indstilling og kommunen kunne træffe en afgørelse.

UU-vejledning vs kommunalbestyrelse

Det er kommunalbestyrelsens opgave at træffe afgørelse, om den unge er omfattet af lovens målgruppe og dermed har krav på et STU-forløb. En afgørelse bliver truffet på baggrund af en indstilling fra UU-vejledningen.

UU-vejledningen skal altid udarbejde en indstilling, når et ungt menneske henvender sig og ønsker et STU-forløb. Hvis UU-vejlederen vurderer, at den unge ikke er omfattet af lovens målgruppe, skal det fremgå af indstillingen. Vejlederen har ikke kompetence til at træffe afgørelser.

[Læs K-meddelelse nr. 34 >>](#)

STU - Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse

Alle unge skal have mulighed for at få en ungdomsuddannelse. Derfor kan unge mennesker, der ikke er i stand til at gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse, i stedet få tildelt et STU-forløb, hvis de ønsker det.

Der er tale om et 3-årigt uddannelsesforløb, der er særligt tilrettelagt og tilpasset den individuelle unges ønsker, vanskeligheder og forudsætninger. Uddannelsen planlægges og koordineres løbende ved brug af en uddannelsesplan, som UU-vejledningen (Ungdommens Uddannelsesvejledning) udarbejder. Den unge kan klage til Klagenævnet for Specialundervisning over kommunale afgørelser på området.

K-meddelelser vejleder om centrale problemstillinger

Klagenævnets K-meddelelser beskriver principielle afgørelser og vejleder om centrale problemstillinger inden for folkeskolens specialundervisning, den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse og specialundervisning for voksne. Nye K-meddelelser offentliggøres 2-3 gange om året på nævnets hjemmeside.

Læs de nye K-meddelelser og få et overblik over de ældre på Klagenævnets hjemmeside www.klaegenævnet.dk >>

Internationale familieadoptioner – og de formidlende organisationer

Ansøgninger om international familieadoption kan være vanskelige at håndtere. Derfor opfordrer Familieretsafdelingen de danske statsforvaltninger til altid at overveje muligheden for at involvere de adoptionsformidlende organisationer.

Af fuldmægtig Sanne Brøndum Odgaard, Ankestyrelsen

Få hjælp fra en adoptionsformidlende organisation

Sager om international familieadoption kan være vanskelige at håndtere for de danske myndigheder. Alene det at få identificeret den instans/myndighed, som skal behandle sagen i barnets hjemland, kan være vanskeligt. Herudover kan det være meget kompliceret at få etableret en konstruktiv samarbejdsrelation til den pågældende udenlandske myndighed. Statsforvaltningen bør derfor være opmærksom på muligheden for at drage nytte af de formidlende organisationers særlige ekspertise på adoptionsområdet.

Statsforvaltningen kan bede ansøgere i sager om international familieadoption om at tilmelde sig en af de danske adoptionsformidlende organisationer, AC Børnehjælp eller DanAdopt. Det kan ske, hvis statsforvaltningen skønner, at det er hensigtsmæssigt i den enkelte sag.

Statsforvaltningen bør i de situationer være opmærksom på at vejlede ansøgerne om de omkostninger og ressourcer, ansøgerne må regne med i forbindelse med sagen. Statsforvaltningen bør også vejlede om risikoen for, at ansøgningen ikke kan imødekommes.

Internationale familieadoptioner

Ved internationale adoptioner forstås en adoption, hvor ansøgeren adopterer et barn, der har bopæl i et andet land, eller et barn, der er ankommet til Danmark med henblik på adoption.

Familieadoptioner er normalt kendetegnet ved, at der består en kvalificeret familiemæssig tilknytning mellem ansøgeren og det barn, der ønskes adopteret. Barnet skal enten være ansøgerens barnebarn, søskende eller nevø/niece. Herudover kan der gennemføres familieadoptioner, hvis der er en anden kvalificeret tilknytning mellem ansøgeren og barnet eller mellem ansøgeren og barnets forældre (slægtslignende forhold eller plejebarnsadoption). Hvis det godtgøres, at der er tale om en familieadoption, kræver adoptionen ikke godkendelse som adoptant.

[Se adoptionsloven >>](#)

[Se adoptionsbekendtgørelsens bestemmelser om familieadoptioner >>](#)

Den formidlende organisations rolle

Den formidlende organisations rolle i sager om international familieadoption er i sagens natur anderledes end i sager om fremmedadoption. Den formidlende organisation bistår med at tilvejebringe materiale fra afgiverlandet, men det er statsforvaltningen, der har det overordnede ansvar for, at sagen er tilstrækkeligt oplyst. Statsforvaltningen må derfor i hver enkel sag vurdere, om materialet fra afgiverlandet er tilstrækkeligt.

Den formidlende organisation skal have for øje, at der er risiko for, at statsforvaltningen efter at have modtaget materialet fra afgiverlandet, vurderer, at den ansøgte adoption ikke er bedst for barnet.

De formidlende organisationer kan afvise at yde bistand, hvis organisationen ikke har erfaring med adoptionsformidling fra det pågældende land eller område. Organisationen kan også afvise at yde bistand, hvis den finder det tvivlsomt, om adoptionen vil kunne gennemføres på en lovlige, etisk og faglig forsvarlig måde.

Undersøgelse af barnets forhold og muligheder

Det er en nødvendig forudsætning, at barnets forhold er tilstrækkeligt undersøgt for at kunne vurdere, om adoption vil være bedst for barnet. Ansøgerne vil ofte selv kunne bidrage med oplysninger, der kan belyse barnets forhold, men oplysninger fra ansøgerne kan ikke stå alene.

Myndighederne i barnets hjemland varetager undersøgelsen af barnets forhold og foretager en særskilt vurdering af, om international familieadoption efter deres vurdering vil være til barnets bedste. Det er derfor vigtigt at få en konstruktiv samarbejdsrelation til myndighederne i barnets hjemland.

Det bør fremgå af hjemlandets undersøgelse af barnets forhold, hvorledes landets myndigheder vurderer, om der er andre muligheder for anbringelse i hjemlandet som alternativ til den ansøgte adoption.

Hvis barnet allerede har ophold i Danmark med henblik på adoption, er det fortsat afgørende for statsforvaltningens muligheder for at behandle sagen, at hjemlandets myndigheder undersøger forholdene vedrørende barnets baggrund og familie i hjemlandet.

Haagerkonventionens minimumskrav

Hjemlandets myndigheder skal efter reglerne i Haagerkonventionen udarbejde en rapport med oplysninger om:

- barnets identitet
- baggrund
- sociale miljø
- familieforhold
- sygdomshistorie, herunder familiens
- barnets eventuelle særlige behov

Den udenlandske centralmyndighed skal desuden dokumentere, at barnets forældre har givet betryggende samtykke til bortadoption i overensstemmelse med konventionen.

Læs mere om reglerne om beskyttelse af børn og samarbejde i forbindelse med internationale adoptioner i Haagerkonventionen >>

Hvad er bedst for barnet?

Statsforvaltningens endelige afgørelse skal baseres på en samlet vurdering af ansøgernes og barnets situation. I denne vurdering skal indgå forhold som:

- barnets alder,
- tilknytning til ansøgerne,
- tilknytning til Danmark,
- tilknytning til forældre, søskende og øvrig familie i hjemlandet,
- kulturforskellen mellem landene og
- barnets mulighed for at blive i hjemlandet

Desuden skal Statsforvaltningen afveje, om fordelene ved adoptionen vil være så store, at de kan opveje de ulemper, som barnet vil stå overfor i forbindelse med overgangen fra hjemlandet til danske forhold.

Statsforvaltningen bør lægge stor vægt på, om barnet bor eller kan bo hos sine forældre og eventuelle søskende eller anden familie i hjemlandet. I sådanne situationer vil adoption som udgangspunkt ikke kunne tillades.

En bortadoption fra hjemlandet til familiemedlemmer i Danmark skal altså som udgangspunkt betragtes som en sidste mulighed for at tage vare på barnet, når mulighederne i hjemlandet er dårlige eller ikke eksisterende.

Subsidiaritetsprincippet

Et af de bærende elementer i Haagerkonventionen er princippet om subsidiaritet. Dette grundlæggende princip betyder, at statsforvaltningen i enhver sag om international familieadoption er forpligtet til at overveje, om det er bedst for det enkelte barn at flytte fra sit land og sit ophav, eller om der i hjemlandet findes gode alternative løsningsmuligheder for barnet, i en situation hvor det ikke har mulighed for at være hos sine forældre.

I nogle tilfælde vil barnets forbliven i familien og dermed beskyttelse af dets biologiske ophav dog blive bedst varetaget ved at blive adopteret af familiemedlemmer, der bor i Danmark.

Det gælder særligt, hvis alternativet er, at barnet bliver adopteret af fremmede eller anbragt på institution i sit hjemland. Derfor kan det også forekomme, at det i en given sag vil være til barnets bedste at blive adopteret af familiemedlemmer i Danmark, selv om barnets alder og kulturelle ståsted ikke umiddelbart taler for at flytte barnet.

Advokatdækning i børnesager

Parterne kan få dækket omkostninger til en advokat i en børnesag, hvis bistanden knytter sig til en tvangsmæssig foranstaltning. Det er også tilfældet, hvis en kommune ikke fastsætter samvær mellem barnet eller den unge og dennes forældre eller netværk og heller ikke forelægger sagen i børn og unge-udvalget.

Af fuldmægtig Lene Hansen Lykkeaa, Ankestyrelsen

Gratis advokatbistand ved tvangsmæssig foranstaltning

En part i en børnesag kan få gratis advokatbistand, når der bliver truffet beslutning om en tvangsmæssig foranstaltning efter servicelovens § 72, stk. 1, nr. 1-11. Det kan fx være en sag, hvor et barn eller ung anbringes uden for hjemmet uden samtykke, og sager om afbrydelse af samvær, brev-, mail- eller telefonforbindelse. Ved part forstås forældrene og unge over 12 år.

Der er ikke fastsat et tidspunkt i loven for, hvornår der skal gives tilbud om advokatbistand. Men det er afgørende for en advokats mulighed for at kunne bistå under sagen, at advokaten får en rimelig tid til at sætte sig ind i sagen inden mødet i børn og unge-udvalget.

Formålet med bestemmelsen er at give parterne tilstrækkelig mulighed for at gøre indsigelse mod sagens faktiske og retlige omstændigheder, inden der bliver truffet en afgørelse om tvangsmæssige foranstaltninger.

Parterne afgør selv, om de vil tage imod tilbuddet om gratis advokatbistand.

Børn og unge-udvalget har kompetence til at beslutte, at der ikke skal være samvær eller kontakt mellem barnet eller den unge og forældre eller netværk. Udvalget skal samtidigt fastsætte, i hvilken periode afbrydelsen skal ske.

Afgørelsen om afbrydelse af samvær og kontakt forudsætter, at det er nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges sundhed eller udvikling, jf. servicelovens § 71, stk. 3.

Ingen afgørelse om samvær eller afbrydelse sidestilles med en tvangsmæssig afgørelse

Børn eller unge, der er anbragt uden for hjemmet, har ret til samvær og kontakt med forældre og netværk. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, hvor ofte og hvordan samværet og kontakten skal foregå.

Det bliver sidestillet med afbrydelse af samværet og kontakten, hvis der er samvær og kontakt mindre end 1 gang om måneden. Det er kun børn og unge-udvalget, der har kompetence til at beslutte, at der ikke skal være samvær eller kontakt mellem barnet eller den unge og forældre eller netværk.

Det bliver også sidestillet med en tvangsmæssig afgørelse om afbrydelse af samvær, hvis en kommune ikke fastsætter samvær mellem barnet og barnets forældre og netværk og heller ikke forelægger sagen i børn og unge-udvalget. I de tilfælde har forældrene og barnet, hvis det er fyldt 12 år, ret til gratis advokatbistand. Det slår vi fast i Principafgørelse 184-12.

[Læs Principafgørelse 184-12 >>](#)

Omfanget af dækning af advokatomkostninger

Det er kun de omkostninger til advokatbistanden, der knytter sig til selve den tvangsmæssige foranstaltning, der kan dækkes.

Retten til gratis advokatbistand omfatter som udgangspunkt kun situationer, hvor der er berammet møde i børn og unge-udvalget. Der er dog i særlige tilfælde undtagelser. Fx i den situation, der er beskrevet ovenfor, hvor kommunen har undladt at fastsætte samvær eller kontakt, og hvor afbrydelsen ikke er forelagt børn og unge-udvalget.

Netop fordi kommunens undladelse sidestilles med en afbrydelse af samværet eller kontakten, skal parterne i de situationer stilles som om, der er truffet afgørelse i børn og unge-udvalget om afbrydelse af samvær/kontakt. Det vil sige, selvom børn og unge-udvalget ikke har truffet nogen afgørelse om dette.

Forældrene og den unge, der er fyldt 12 år, har altså alligevel ret til at få dækket udgifterne til den advokatbistand, som har været nødvendig for enten at få fastsat samværet/kontakten eller få sagen forelagt børn og unge-udvalget.

Salær og godtgørelse for udlæg til advokat fastsættes efter retsplejelovens regler om fri proces.

Hvis advokaten har kontor uden for retskredsen

Hvis parterne vælger en advokat, der har kontoradresse uden for retskredsen, kan kommunen afslå at godtgøre den del af de ekstra advokatudgifter, der er forbundet hermed.

Hvis en part vælger en advokat, der har kontor uden for retskredsen, skal han eller hun regne med selv at skulle betale de ekstra udgifter, der er forbundet hermed.

Principperne fra den historiske Principafgørelse O-3-95 gælder derfor stadig.

Kort Nyt fra Ankestyrelsen

Ankestyrelsens arbejdsskadestatistik 2011

Årsstatistikken på arbejdsskadeområdet viser, at Ankestyrelsen i 2011 afgjorde i alt 18.493 afgørelser om arbejdsskader. Det var 63 flere afgjorte sager end i 2010.

Psykiske erhvervssygdomme, der er anmeldt som erhvervssygdomme, indgår som et særskilt tema i Ankestyrelsens statistik for 2011.

Som noget nyt kan du nu også i statistikken læse om, hvem der klager. Statistikken viser, at antallet af afgørelser, hvor det er forsikringsselskaber, der har klaget, er steget fra 594 sager i 2007 til 1.470 i 2011. Det svarer til en stigning fra 4 procent til 8 procent af alle afgørelser, der bliver afgjort i Ankestyrelsen.

Kommunernes bevilling af førtidspension til personer med en psykisk lidelse

En praksisundersøgelse fra Ankestyrelsen november 2012 viser, at kommunerne er blevet bedre til at vurdere, hvornår en borger med en psykisk lidelse har ret til førtidspension.

Undersøgelsen viser dog også, at der i 16 procent af sagerne er bevilget førtidspension uden, at der var tilstrækkeligt grundlag for det.

[Læs mere om praksisundersøgelsen på www.ast.dk >>](http://www.ast.dk)

Tendenser for førtidspensioner 2012:3

I de to første kvartaler af 2012 har der været fald i antallet af tilkendelser sammenlignet med 2011. Denne udvikling fortsætter i 3. kvartal 2012, hvor der har været et fald på 28 procent i forhold til 3. kvartal 2011, svarende til et fald på omkring 1.000 tilkendelser.

I de tre første kvartaler af 2012 var det 24 procent af ansøgerne med sygdomme i bevægeapparatet, der fik afslag. Til sammenligning fik henholdsvis 16 procent af ansøgerne med psykiske lidelser og 11 procent af ansøgerne med øvrige diagnoser afslag.

[Se Førtidspension 3. kvartal 2012 på www.ast.dk >>](http://www.ast.dk)

Ankestyrelsen er klageinstans for Udbetaling Danmark

Ankestyrelsen er nu første og eneste klageinstans i sager om tildeling og udbetaling af familieydelse, barseldagpenge, pension og boligstøtte – sager, hvor der er truffet afgørelse af Udbetaling Danmark.

Ankestyrelsen overtager også klagesagsbehandlingen på alle uafsluttede klagesager på områderne. Hvis den uafsluttede sag ligger hos Det Sociale Nævn, vil Det Sociale Nævn sørge for, at sagen bliver videresendt til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen vil ved sin tilrettelæggelse af sagsbehandlingen tage hensyn til, hvor længe sagen har ligget hos det nævnet.

Der vil være sager, som er afgjort i kommunerne, inden Udbetaling Danmark overtog området, hvor det ikke er sikkert, at borgeren har klaget endnu. Der vil også ligge sager i kommunerne, hvor borgeren har klaget, men hvor kommunerne endnu ikke har nået at genbehandle sagen og få den sendt videre til Det Sociale Nævn. Disse sager vil overgå direkte til behandling i Ankestyrelsen som 1. klageinstans, og de vil ikke blive genbehandlet hverken af kommunen eller af Udbetaling Danmark.

[På borger.dk kan du læse mere om, hvordan du klager over din afgørelse >>](#)

Uddrag fra temamøde om psykiske arbejdsskader

I september 2012 holdt Ankestyrelsen et temamøde om psykiske arbejdsskader. Du kan nu se et uddrag af dagens indhold på Ankestyrelsens hjemmeside.

[Se uddrag fra temamødet om psykiske arbejdsskader på \[www.ast.dk\]\(http://www.ast.dk\) >>](#)

[Læs desuden mere om temamødet i artiklen "Psykiske arbejdsskader i centrum", Nyt fra Ankestyrelsen nr. 7 2012 >>](#)

Justeringer i Ankestyrelsens opgaver

En del af Ankestyrelsens familieretskontor er flyttet til Social- og integrationsministeriets departement. Det betyder bl.a., at Ankestyrelsen ikke længere er centralmyndighed for børnebortførelser.

Samtidig er det besluttet at koordinere og samle det ret betydelige analysearbejde, der udføres i det samlede Social- og integrationsministerium, i Ankestyrelsen. Det er sket ved at sammenlægge departementets analyseenhed med Ankestyrelsens analysekontor. Det nye data- og analysecenter er placeret i Ankestyrelsen.

Ny kampagne om forældreansvarsloven lanceres

Social- og integrationsminister Karen Hækkerup har netop lanceret en ny kampagne om forældreansvarsloven. Kampagnen hedder "Børn i Midten" og har til formål at hjælpe skilte forældre med at holde fokus på børnene, så de kan komme bedst muligt gennem en skilsmisse.

På Social- og integrationsministeriets hjemmeside kan du læse mere om den nye kampagne >>

Se den nye hjemmeside bornimidten.dk >>

Ny brugerundersøgelse af Nyt fra Ankestyrelsen på vej

Vi har nu i godt 2 år publiceret Ankestyrelsens nyhedsbrev "Nyt fra Ankestyrelsen" digitalt. Vi vil meget gerne løbende forbedre nyhedsbrevet – både så indhold og den tekniske platform fungerer bedst muligt for vores læsere.

Vi udsender derfor i slutningen af januar 2013 et spørgeskema til alle vores læsere, som vi håber, I vil besvare. Vi glæder os til at gennemgå jeres svar og bemærkninger, så vi kan udvikle nyhedsbrevet efter jeres behov og ønsker.

Nyeste Principafgørelser

Ankestyrelsen har i januar udsendt Principafgørelser om blandt andet:

- EU-regler om, hvilket land, der skal betale sygedagpenge
- Hvordan det er det samlede hændelsesforløb, der er afgørende for, om en hændelse kan anerkendes som en arbejdsulykke
- Hvilken betydning et kommunalt serviceniveau har for en afgørelse om behandlingstilbud

Læs alle de nyeste Principafgørelser på www.ast.dk >>